

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001047

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мінгальов Павло В'ячеславович

2. Pavlo Mingalov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 28-11-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2420

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18

Тема дисертації:

1. Цикли фортепіанних мініатюр в українській музиці початку XX століття у контексті тенденцій європейського модернізму
2. Cycles of piano miniatures in Ukrainian music of the early 20th century in the context of the European modernism trends

Реферат:

1. У дисертації проведено дослідження формування циклу фортепіанних мініатюр як найважливішого жанру української музики початку XX століття. Процес становлення цього жанру розглядається в ракурсі філософських, естетичних та стильових концепцій 1900 - 1920-х років, що зумовило його винятковість за умов того часу, а також сильний вплив на фортепіанне мистецтво усього XX століття аж до сьогодення. Актуальність теми дисертації ґрунтується на комплексному дослідженні змістовних, жанрово-стильових та

інноваційних особливостей циклу фортепіанних мініатюр початку ХХ століття в українській музиці зазначеного періоду. Цикл фортепіанних мініатюр у цей час постає однією з основних форм у творчості багатьох видатних українських композиторів початку ХХ століття. Існуючі стильові координати цієї форми опрацьовували С. Людкевич та С. Борткевич. Поряд з тим, В. Барвінський Н. Нижанківський та Л. Ревуцький йшли далі, збагачуючи свою музичну мову сучасними їм засобами композиції. Творчий шлях низки інших митців був взірцем пошуку найновіших принципів і прийомів збагачення музичного висловлювання. Тенденції, закладені цими композиторами у циклах фортепіанних мініатюр, багато в чому передували аналогічним знахідкам у світовому фортепіанному мистецтві або впроваджувались водночас із зарубіжними сучасниками. Фортепіанна творчість цих композиторів – В. Ребікова, Ф. Якименка, М. Рославця – стала підґрунтям дисертаційного дослідження. Відповідно до мети сформульовано основні завдання дослідження. Перше завдання – висвітлити стан розробки української фортепіанної музики як важливої складової європейської музичної культури у мистецтвознавчих дослідженнях та виявити важливі риси її розвитку наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття. Для вирішення поставленого завдання було: проаналізовано базу джерел та відзначено досягнення фортепіанної європейської та української музики початку ХХ століття; розглянуто стильові пошуки цього періоду, загальне та особливе у творчості композиторів, які прагнули модернізації музичної мови та виходу за межі традиційної гармонії та форми; акцентовано увагу на особливостях творчості окремих композиторів цього періоду, проаналізовано шляхи їх подальшого втілення. Друге завдання – проаналізувати становлення фортепіанного циклу мініатюр як одної з найважливіших форм початку ХХ століття, а також розкрити причини його високої затребуваності серед вітчизняних композиторів. Для вирішення цього завдання було необхідно: позначити особливості вивчення циклів фортепіанних мініатюр як найважливішої форми музичного мистецтва зламу століть; розглянути його витоки та джерела популярності, а також розвиток в Україні до початку ХХ століття; дослідити певні унікальні риси жанру, завдяки яким він став одним із головних підґрунть українського та європейського модернізму. Третє завдання полягало в розробці періодизації розвитку циклів фортепіанних мініатюр на теренах українського музичного простору на прикладі творчості композиторів, які відзначились найсуттєвішим та різновекторним внеском у модернізацію музичної мови. Відповідно до цього, проаналізовано стильову різноманітність творчості українських композиторів початку ХХ століття; виявлено шлях усталення важливих тенденцій в українській музиці на зламі століть. У дисертації констатовано, що одними з перших творів, в яких впроваджено та закріплено найцінніші знахідки європейської музичної практики, були фортепіанні мініатюри В. Ребікова, Ф. Якименка та М. Рославця. Четверте завдання – проаналізувати найважливіші в контексті тематики даної роботи твори зазначених митців, а також виділити фундаментальні стильові тенденції, на яких засновуються концепції цих мініатюр. Конкретизувати часові та історичні рамки, які пов'язують твори В. Ребікова, Ф. Якименка та М. Рославця з музикою їх європейських та американських колег (Ч. Айвз та Г. Коуелл). Встановлено важливі напрямки у музичному мистецтві, відображені у циклах фортепіанних мініатюр українських композиторів; визначено їх специфічні риси, позначено взаємозв'язок європейської та української музики у контексті модернізації музичної мови та відображення цих трансформацій у жанрі фортепіанної мініатюри. Виявлено специфіку процесів стильових змін під впливом соціальних та політичних умов, які прямо чи опосередковано впливали на процеси пошуку новітніх виразних засобів тощо. П'яте завдання – це спроба позначити взаємозв'язок стильових пошуків композиторів початку ХХ століття з новітніми тенденціями у літературі, живописі, театрі та архітектурі, окреслити взаємини між пріоритетними напрямками культури України та її музичним простором, у тому числі й фортепіанного мистецтва, а також охарактеризувати передумови виходу фортепіанної творчості за межі традиційних засобів виразності кінця ХІХ – початку ХХ століття, розглянути результат цього процесу, як один із чинників відродження вітчизняного музичного мистецтва.

2. The dissertation researches the formation of the cycle of piano miniatures as the most important genre of Ukrainian music in the early 20th century. The process of formation of this genre is considered in the perspective of philosophical, aesthetic and stylistic concepts of the 1900 - 1920s, which determined its exclusivity the conditions of that time, as well as a strong influence on the piano art of the entire 20th century up to the present

day. The relevance of the research topic is based on a comprehensive study of the substantive, genre-stylistic and innovative features of the cycle of piano miniatures in Ukrainian music of the early 20th century. At this time, the cycle of piano miniatures appears as one of the main forms in the work of many prominent In accordance with the goal, the main tasks of the study are formulated as: The first task is to highlight the state of Ukrainian piano music development as an important component of European musical culture in art studies and to identify important characteristics of its development at the end of the 19th and the beginning of the 20th centuries. In order to solve the task, the source base was analyzed and the achievements of European and Ukrainian piano music of the early 20th century were noted; the searches of the style features of this period are have been studied, common and special in the work of composers who sought to modernize the musical language and go beyond traditional harmony and form; attention is focused on the peculiarities of individual composers of this period creativity and the ways of their further implementation are analyzed. The second task is to analyze the formation of the piano cycle of miniatures as one of the most important forms of the early 20th century, as well as to reveal the reasons for its high demand among national composers. To solve this task, it was necessary: to indicate the peculiarities of cycles of piano miniatures study as the most important form of musical art at the turn of the century; to find out its origins and sources of popularity, as well as its development in Ukraine until the beginning of the 20th century; to explore certain unique features of the genre, that made it one of the main foundations of Ukrainian and European modernism. The third task was to develop a periodization of the cycles of piano miniatures development in Ukrainian musical space on the examples of the pieces of composers who were distinguished by the most significant and multi-vector contribution to the musical language modernization. Accordingly, the stylistic diversity of Ukrainian composers oeuvre in the beginning of the 20th century was analyzed; the way of important trends establishment in Ukrainian music at the turn of the century was revealed. The dissertation stated that one of the first works, in which the most valuable findings of European musical practice were implemented and consolidated, were the piano miniatures of V. Rebikov, F. Yakymenko, and M. Roslavets. The fourth task is to analyze the most important works of these artists in the context of the topic of this work, as well as to highlight the fundamental stylistic trends on which the concepts of these miniatures are based. To specify the time and historical frameworks that connect the works of V. Rebikov, F. Yakymenko and M. Roslavets with the music of their European and American colleagues (C. Ives and H. Cowell). Important directions in musical art, reflected in the cycles of piano miniatures of Ukrainian composers, have been established; their specific features are determined, the relationship between European and Ukrainian music is identified in the context of the musical language modernization and the reflection of these transformations in the genre of piano miniatures. The specifics of the processes of stylistic changes under the influence of social and political circumstances, which directly or indirectly influenced the processes of searching for the newest means of expression, etc., were revealed. The fifth task is an attempt to indicate the relationship between the stylistic searches of the early 20th century composers and the latest trends in literature, fine arts, theater and architecture, to outline the connection between Ukrainian music, including piano art, and other priority areas of Ukrainian culture, as well as to characterize the preconditions for going piano art going beyond the late 19th and early 20th centuries traditional means of musical expression, to consider the result of this process as one of the factors of the Ukrainian musical art revival.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мінгальов П. В. Фортепіанна мініатюра початку XX століття як конгломерат творчих пошуків композиторів (на прикладі фортепіанної творчості В. Ребікова). Українське музикознавство. 2020. Вип. 46. С. 152-165. URL: <http://musicology.com.ua/article/view/234614>
- Мінгальов П. В. П'ять прелюдій Миколи Рославця у віддзеркаленні академічних і авангардних течій свого часу. Культурологічна думка. 2021. № 20. С. 179-187. URL: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/Kulturologichna_dumka_20_2021.pdf
- Мінгальов П. В., Гончаренко О. В. Цикли мініатюр Ф. Якименка в контексті тенденцій фортепіанного мистецтва України початку XX століття. Музикознавча думка Дніпропетровщини. 2022. Вип. 22 (1). С. 294 – 313. DOI <https://doi.org/10.33287/222223>
- Мінгальов П. В. Фортепіанна мініатюра у контексті жанрово-стильових пошуків В. Ребікова. Сучасні соціокультурні процеси: компетентісно-аксіологічний аспект : матеріали міжнар. науково-практ. онлайн-конф. (ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 28-29 жовтня 2020 р.). Полтава, 2020. С. 94-96
- Мінгальов П. В. Прелюдії Ф. Якименка у контексті трансформації жанру фортепіанної мініатюри. Захід-Схід: культура і мистецтво : матеріали міжнар. науково-творчої інтернет-конф. (ОНМА імені А. В. Нежданової, 24-25 вересня 2021 року). Одеса : Астропринт, 2021. С. 350-352

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U107489

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Енська Олена Юріївна

2. Olena Y. Enska

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Лігус Ольга Марківна
- Olha M. Lihus

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2430-0166

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Шевченко Лілія Михайлівна
- Liliia M. Shevchenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Єрьоменко Андрій Юрійович
- Andrii Y. Yeremenko

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Устименко-Косоріч Олена Анатоліївна

2. Olena A. Ustymenko-Kosorich

Кваліфікація: к. мист., д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, 2, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Зав'ялова Ольга Костянтинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Зав'ялова Ольга Костянтинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Чистякова Ірина Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна